

2022/2080(INI)

12.12.2022

СТАНОВИЩЕ

на комисията по развитие

на вниманието на комисията по икономически и парични въпроси

относно поуките, извлечени от досиетата „Пандора“ и други разкрития
(2022/2080(INI))

Докладчик по становище: Удо Булман

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по развитие приканва водещата комисия по икономически и парични въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че страните по Програмата за действие от Адис Абеба на Третата международна конференция за финансиране на развитието се ангажираха да подобрят управлението на приходите чрез модернизирани, прогресивни данъчни системи и по-ефективно събиране на данъците, както и да засилят международното сътрудничество в областта на данъчното облагане;
- Б. като има предвид, че глобалната данъчна конкуренция доведе до прехвърляне на данъчната тежест върху работниците и домакинствата с ниски доходи, като засегна способността на развиващите се страни да засилят мобилизирането на вътрешни ресурси и наложи вредни съкращения в обществените услуги в бедните държави;
- В. като има предвид, че корпоративният подоходен данък съставлява по-голям дял от данъчните приходи и брутният вътрешен продукт в развиващите се страни, отколкото в богатите държави; като има предвид, че загубите, дължащи се на глобалното корпоративно данъчно облагане в развиващите се страни, се оценяват на между 6 и 13% от общите данъчни приходи в сравнение с 2 до 3% в държавите — членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)¹;
- Г. като има предвид, че автоматичният обмен на информация е ефективен инструмент за справяне с данъчните измами и други незаконни финансови потоци;
- Д. като има предвид, че през октомври 2021 г. в приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби беше постигнато съгласие по основано на два стълба решение за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката; като има предвид обаче, че някои развиващи се държави изразиха загриженост относно това глобално споразумение за корпоративно данъчно облагане или дори отказаха да го подкрепят (например Кения и Нигерия);
- Е. като има предвид, че според „Tax Transparency in Africa 2022: Africa Initiative Progress Report²” (Данъчна прозрачност в Африка за 2022 г.: доклад за напредъка на инициативата за Африка), незаконните финансови потоци за континента се оценяват на между 50 и 80 милиарда долара (48-77 милиарда евро) годишно;

¹ Доклад на Конференцията на ООН за търговия и развитие (УНКТАД), озаглавен „Tackling Illicit Financial Flows for Sustainable Development in Africa“ (Борба с незаконните финансови потоци за устойчиво развитие в Африка), 2020 г., стр. 12, https://unctad.org/system/files/official-document/aldcafrica2020_en.pdf.

² докладът е съвместна публикация на Комисията на Африканския съюз, Африканския форум за данъчна администрация и Световния форум за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели.

- Ж. като има предвид, че през 2019 г. групата на Африка в ООН призова за конвенция на ООН относно данъчното облагане като важен инструмент за справяне с незаконните финансови потоци; като има предвид, че през февруари 2021 г. групата на високо равнище относно международната финансова отчетност, прозрачността и почтеността за постигане на Програмата до 2030 г. (групата FАСТI) също включи предложение за данъчна конвенция на ООН като ключова препоръка в своя окончателен доклад;
1. подчертава, че разкритията, известни като досиетата „Пандора“, публикувани от Международния консорциум на разследващите журналисти, разкриват явни данъчни измами и изпиране на пари в голям мащаб, по-специално чрез фиктивни дружества и тръстове; подчертава, че незаконните финансови потоци са въпрос на глобално управление; настоятелно призовава ЕС да покаже силна политическа воля и решимост в борбата срещу данъчните измами и избягването на данъци, в съответствие с принципа на съгласуваност на политиките в интерес на развитието, залегнал в член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
 2. осъжда съществуването на скрити офшорни финансови структури в множество юрисдикции по света, които позволяват незаконното обогатяване за сметка на обществеността на хора, които вече са влиятелни и богати, като улесняват избягването на данъци и които биха могли да се използват за незаконни практики като данъчни измами и изпиране на пари и да доведат до финансова нестабилност; изразява съжаление относно факта, че въпреки десетилетието на данъчни скандали и законодателни реформи в ЕС, напредъкът на световно равнище за ограничаване на корпоративната тайна и офшорните данъчни измами и избягване на данъци е недостатъчен, както се вижда от досиетата „Пандора“; подчертава, че липсата на прозрачност, включително чрез международен обмен на информация, е основна причина за свързаните с данъците незаконни финансови потоци;
 3. подчертава, че практиките, разкрити в досиетата „Пандора“, оказват особено сериозно въздействие върху фискалното пространство и публичните разходи на развиващите се страни и подкопават принципите на правовата държава и доверието в световната финансова система за повишаване на жизнения стандарт в развиващите се страни по света; подчертава необходимостта от работа в рамките на глобалните международни форуми; припомня, че избягването на данъци измества данъчната тежест от по-големите предприятия към по-малките и средните предприятия, както и към потреблението чрез данък върху доходите на физическите лица и данък върху добавената стойност, което е особено проблематично в най-слабо развитите държави, където МСП, микропредприятията и неформалните търговци съставляват по-голямата част от икономическата дейност и са по-уязвими при значително намалени доходи и несигурност;
 4. припомня широкия консенсус във връзка с приемането на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие относно необходимостта от съществено увеличаване на инвестициите за насърчаване на устойчивия растеж; подчертава международния ангажимент за значително намаляване на незаконните финансови инструменти до 2030 г., както е посочено в Програмата за действие от Адис Абеба

и Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие; изразява съжаление относно решението на Съвета от 5 октомври 2021 г. да заличи Ангила и Сейшелските острови от списъка на ЕС на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели, което оказва въздействие върху борбата на ЕС за глобална прозрачна данъчна система; поради това настоятелно призовава Съвета да преразгледа решението си; настоява, че секторът за избягване на данъци облагодетелства само малцина; отбелязва констатацията на ОИСР, че свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (BEPS) засягат всички държави и че „по-голямата зависимост на развиващите се страни от корпоративния подоходен данък означава, че те страдат непропорционално от свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби“, което подхранва вътрешно неравенство; припомня своята резолюция от 21 октомври 2021 г., озаглавена „Досиетата „Пандора“: последици за усилията за борба с изпирането на пари, отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци“; във връзка с това отново призовава за реформа на списъка на ЕС на юрисдикциите, неосказващи съдействие на равнището на ЕС, както и за редовни актуализации;

5. приветства факта, че включването в списъка на ЕС на данъчните юрисдикции, неосказващи съдействие за данъчни цели, даде възможност за по-добро законодателство и данъчни практики в някои развиващи се страни чрез техническо сътрудничество и политически диалог с цел справяне с установените данъчни проблеми; отбелязва обаче, че списъкът на ЕС на данъчните юрисдикции, неосказващи съдействие, изключва данъчните убежища в Европа, както и много данъчни убежища извън Европа; отбелязва, че като се има предвид липсата на съгласуваност на политиките, това засяга надеждността на процеса на включване в списъка;
6. отбелязва, че използването на съществуващите официални фондове за развитие за субсидиране на частни инвестиции може да бъде свързано с компромиси по отношение на тяхната ефективност при изпълнението на целите за устойчиво развитие; отбелязва също така, че частните инвестиции в развиващите се страни не показват признаци на растеж, както е необходимо;
7. подчертава, че въпреки че трябва да се състави списък и че защитните мерки трябва да се прилагат без колебание, когато е целесъобразно, ЕС трябва да се ангажира с по-системни и прозрачни процедури за сътрудничество и консултации с развиващите се държави, които не разполагат с подходящи данъчни практики, преди да се прилагат каквито и да било принудителни мерки, особено по отношение на това да се гарантира, че на органите на тези държави вече са били предоставени знания и възможности за изграждане на капацитет;
8. счита, че практиките на избягване на данъци от страна на многонационалните дружества и някои от най-богатите и най-влиятелни хора в света, включително настоящи и бивши президенти, министър-председатели и държавни глави, както и съществуването на данъчни убежища, които предлагат нулеви или изключително ниски ефективни данъчни ставки, са изключително вредни за справедливото събиране на данъци в държавите от южното полукълбо; счита също така, че тези практики могат да окажат сериозно въздействие върху фискалния капацитет на тези държави, включително върху способността им да инвестират в стабилни

структури за събиране на данъци, и са друг начин за извличане на ресурси от южното полукълбо; подчертава, че способността за укриване на пари оказва пряко въздействие върху живота на хората, тъй като засяга, наред с другото, достъпа до образование, здравеопазване и дом; припомня, че укриването на данъци води до огромни финансови загуби за развиващите се страни и е един от основните фактори, които сериозно влошават задлъжнялостта на много от тях; подчертава, че досиетата „Пандора“ дават представа за обхвата на санкциите срещу редица руски елити в отговор на руското нашествие в Украйна; отбелязва, че това нашествие е причинило и опустошителни последици за развиващите се страни; осъжда заобикалянето на тези санкции от страна на руския елит, както е посочено в досиетата „Пандора“, и призовава за предприемане на ефективни действия за противодействие на това явление;

9. посочва, че имената в досиетата „Пандора“ включват политически лидери в развиващи се страни, които са силно зависими от помощта на Европейския съюз;
10. подчертава структурните последици от практиките за избягване на данъци както на многонационалните дружества, така и на физическите лица по отношение на фискалния капацитет на развиващите се страни, средносрочните и дългосрочните перспективи за растеж и перспективите за социално развитие; подчертава увеличаването на неравенството и бедността поради липсата на публични средства в резултат на избягването на данъци; припомня, че борбата срещу трансграничните данъчни измами е от решаващо значение като средство за разширяване на данъчната основа, увеличаване на данъчните приходи и защита на целостта и справедливостта на данъчните системи; подчертава продължаващата необходимост от глобално сътрудничество при разследването на предполагаеми случаи на данъчни измами и изпиране на пари; подчертава необходимостта от целенасочени и ефективни механизми за санкции, съвместими с Програмата на ООН до 2030 г., както и от санкции, насочени срещу образуванията, които се възползват от избягването на данъци и прехвърлянето на печалби към юрисдикции, включени в списъка на ЕС на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели, в съответствие със съгласуваността на политиките за развитие; отбелязва няколко съществуващи международни инициативи относно автоматичния обмен на информация за целите на спазването на данъчното законодателство, както и общия стандарт за предоставяне на информация на ОИСР за автоматично докладване на информация относно офшорните финансови сметки на чуждестранни лица в тяхната юрисдикция на местопребиваване и работата на съвместната международна работна група на ОИСР относно мрежата за споделено разузнаване и сътрудничество, в която понастоящем участват 19 държави — членки на ЕС;
11. припомня, че Европейският парламент многократно е подчертавал необходимостта от преразглеждане на процеса на ЕС на включване в списъка на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели, за да се постигне подобрене по отношение на прозрачността му, използваните критерии и ефективността на свързаните с това мерки за защита.
12. отново призовава за реформиране на Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията, който е сериозно остарял в контекста на нарастващата

цифровизация и глобализация; призовава той да бъде заменен с рамка относно агресивните данъчни договорености и ниските данъчни ставки, която да включва по-строги критерии за определяне на това какво представлява „данъчно убежище“ и да включва силно мобилните богати физически лица в обхвата на инструмента;

13. припомня, че предстоящият глобален минимален корпоративен данък ще определи фиксирана базова линия за корпоративно данъчно облагане, като по този начин ще се води борба с избягването на корпоративното данъчно облагане; приветства постигнатия напредък и насърчава усилията за надграждане върху него; призовава произтичащият от това фискален капацитет да се използва за изграждане на по-издръжливи, устойчиви и равнопоставени общества; призовава международното сътрудничество относно минималния корпоративен данък да се използва по такъв начин, че да се въведат по-добри мерки за прозрачност, за да се улесни наказателното преследване на лицата, извършващи данъчни измами; подчертава, че многонационалните корпорации следва да плащат данъци в държавите, в които извършват своите икономически дейности и където се създава стойност; припомня, че разпределението на правата на данъчно облагане между държавите трябва да бъде справедливо, равноправно и в съответствие с целта за намаляване на неравенствата между държавите; призовава държавите — членки на ЕС, да изпълнят тази амбиция и да дадат политическата си подкрепа за този глобален проект;
14. подчертава, че данъчната прозрачност и обменът на информация са от съществено значение за пресичането на незаконните финансови потоци и за по-голямо мобилизиране на вътрешни ресурси, което е от особено значение за постигането на целите за устойчиво развитие и на Програма 2063 на Африканския съюз, особено в настоящия контекст, характеризиращ се с нарастващ дълг, въздействието на пандемията от COVID-19 и последиците от войната в Украйна за африканските икономики;
15. подчертава, че една радикална промяна в данъчното облагане на частните и корпоративните печалби и частното богатство е от съществено значение за увеличаването на фискалните пространства, за да се финансират устойчиви инвестиции и да се мобилизира финансиране за развитие, което сега е необходимо по-спешно от всякога поради непрестанното влошаване на въздействието на изменението на климата и продължаващото въздействие на пандемията от COVID-19, особено в южното полукълбо;
16. призовава за пълна международна прозрачност относно действителните собственици на фиктивни дружества и недвижими имоти; счита, че международният обмен на информация трябва да бъде разширен, за да се идентифицират ефикасно лицата, укриващи данъци, и призовава за по-големи усилия за справяне с финансовата тайна, включително чрез международни споразумения относно автоматичния обмен на информация за данъчни цели и за по-силна подкрепа за изграждането на капацитет за данъчните администрации и данъчните разследвания в развиващите се страни. припомня, че прозрачността по отношение на собствеността и контрола върху дружествата, тръстовете и други правни субекти е от решаващо значение за борбата с незаконните финансови потоци; призовава държавите членки да гарантират пълното прилагане на

Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

17. припомня постигнатото през октомври 2021 г. решение, основано на два стълба, в приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката; припомня също така, че развиващите се страни, включително Африканският форум за данъчна администрация, критикуват решението за пренебрегване на техните интереси и за това, че не са преодолен в достатъчна степен специфичните пропуски, които ограничават правата на данъчно облагане на африканските държави;
18. призовава ЕС да подкрепи развиващите се страни в борбата срещу незаконните финансови потоци и данъчните измами от страна на дружества от ЕС и мултинационални дружества, както и да гарантира, че данъците се плащат там, където се създават реалната икономическа стойност и печалбите, за да се спре свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби;
19. подчертава, че през 2019 г. групата на Африка в ООН призова за конвенция на ООН относно данъчното облагане за да се помогне за справянето с незаконните финансови потоци; счита, че един всеобщ междуправителствен орган под егидата на ООН с мандат да се занимава с всички аспекти на незаконните финансови потоци би могъл да спомогне за включването на всички развиващи се страни в процеса на вземане на решения по данъчни въпроси и би могъл да бъде ефективен инструмент за борба с избягването на данъци, неправилното фактуриране на търговията, прехвърлянето на печалби и всички форми на незаконни търговски и фискални дейности на световно равнище;
20. подчертава, че международното сътрудничество е от жизненоважно значение за постигането на справедливи и ефективни национални данъчни системи;
21. призовава ЕС да подкрепи създаването на рамкова конвенция на ООН в областта на данъчното облагане с цел укрепване на международното сътрудничество и управление в областта на данъчното облагане и свързаните с търговията незаконни финансови потоци; подчертава необходимостта от въвеждане на прозрачно и приобщаващо вземане на решения, при което всички държави да могат да преговарят като равни.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	30.11.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 20 -: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Barry Andrews, Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Udo Bullmann, Antoni Comín i Oliveres, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Christian Sagartz, Eleni Stavrou, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Alessandra Basso, Marlene Mortler, Caroline Roose
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Virginie Joron, Joachim Kuhs, Aušra Maldeikienė

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

20	+
ID	Alessandra Basso, Virginie Joron
PPE	Hildegard Bentele, Aušra Maldeikienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Eleni Stavrou, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Charles Goerens
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Michèle Rivasi, Caroline Roose

0	-

2	0
ID	Joachim Kuhs
NI	Antoni Comín i Oliveres

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“